



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců Mgr. Barbory Berkové a JUDr. Zuzany Šnejdrové, Ph.D. ve věci žalobce **P. N.**, zastoupeného Mgr. Petrou Komárovou, advokátkou se sídlem Prostějov, T.G.Masaryka 11, proti žalovanému **Vrchnímu státnímu zastupitelství v Olomouci** se sídlem Olomouc, tř. 17. listopadu 44, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20.9.2011, sp. zn. SIN 202/2011, ve věci svobodného přístupu k informacím,

t a k t o :

I. Rozhodnutí Vrchního státního zastupitelství v Olomouci ze dne 20.9.2011, sp. zn. SIN 202/2011 se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonné lhůtě domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Krajského státního zastupitelství v Ostravě (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 9.8.2011, sp. zn. SIN 6/2011, jímž správní orgán I. stupně odmítl žádost žalobce o poskytnutí informací podle § 15 odst. 1 a § 20 odst. 4 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), a to zpřístupněním dozorového spisu Krajského státního zastupitelství Ostrava, pob. Olomouc, sp. zn. 2 KZV 55/2009 a sdělením čísla jednacího, pod kterým je vedeno trestní stíhání policistů ve věci smazání „keše“ prohlížeče.

Žalobce v žalobě předně namítal, že žalovaný nerozhodl v zákonné lhůtě 15 dnů dle § 16 odst. 3 InfZ. Žalovaný i správní orgán I. stupně dle žalobce nesprávně interpretovali § 65 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním ve znění pozdějších předpisů (dále jen „tr. ř.“), neboť správná interpretace užitím logického argumentu a contrario vede k závěru, že lze nahlížet do všeho, co není z nahlížení zákonem výslovně vyloučeno, a gramatický výklad vede k závěru, že s ohledem na užití množné číslo v § 65 odst. 1 tr.ř. (nahlížení do spisů) lze nahlížet do jakýchkoli spisů. Státní zastupitelství je dle InfZ povinným subjektem, na jehož spisy se informační povinnost dle tohoto zákona vztahuje (2 As 44/2008), přičemž dozorový spis není vnitřní pomůckou ani pracovním materiálem, ale oficiálním spisem (I. ÚS 54/05). Konečně uvedl, že odepřením poskytnutí informací o výsledku šetření inspekce Policie ČR došlo rovněž k porušení práva na obhajobu a procesní rovnosti stran trestního řízení. Z uvedených důvodů požadoval, aby soud zrušil rozhodnutí žalovaného i správního orgánu I. stupně a nařídil správnímu orgánu I. stupně zpřístupnit mu dozorový spis 2 KZV 55/2009, umožnit mu seznámit se s výsledky šetření inspekce Policie ČR sp. zn. IN-K-1540-3/2010 a sdělit mu číslo řízení, pod kterým státní zástupce prošetřuje podezření na zneužití pravomoci úřední osoby ze strany policistů.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Uvedl, že lhůty stanovené v § 16 odst. 2 a 3 InfZ pro předložení věci odvolacímu orgánu i pro rozhodnutí o odvolání byly dodrženy. S odkazem na nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 54/05 a rozsudek NSS sp. zn. 2 As 93/2011 žalovaný setrval na názoru, že dozorový spis je pouze vnitřní pomůckou státního zástupce, tudíž se na něj nevztahuje právo nahlížet do spisů upravené v § 65 tr.ř., toliko lze v režimu InfZ požadovat poskytnutí informací z tohoto spisu. Stejně tak má obviněný právo v trestním řízení realizovat své právo na obhajobu tím, že navrhne provedení důkazů konkrétními listinami z předmětného dozorového spisu. Dále žalovaný uvedl, že správní orgán I. stupně na poskytnutí informací z dozorového spisu správně uplatnil též výluky dle § 11 odst. 6 InfZ. S požadavkem na zaslání výsledku šetření inspekce a uvedení čísla řízení, pod kterým je vedeno trestní stíhání policistů, se správní orgán I. stupně dostatečně vypořádal, když sdělil žalobci, že protokol o trestním oznámení, který byl s žalobcem sepsán dne 10.11.2010 pod č.j. IN-K-1540-3/2010, byl vyhodnocen jako důkazní návrh ve věci a spolu s ostatními podáními je součástí vyšetřovacího spisu, do něž má žalobce právo nahlížet dle § 65 tr.ř. Správní orgán I. stupně tudíž již objektivně žádné další informace žalobci poskytnout nemůže.

Z obsahu správního spisu soud zjistil, že dne 1.8.2011 byla správnímu orgánu I. stupně doručena žádost žalobce o poskytnutí informací podle InfZ, a to zpřístupněním dozorového spisu Krajského státního zastupitelství Ostrava, pob. Olomouc, sp. zn. 2 KZV 55/2009, zasláním výsledku šetření inspekce Policie ČR IN-K-1540-3/2010 a sdělením čísla jednacího, pod kterým je vedeno trestní stíhání policistů, kteří úmyslně zmařili podstatnou část jeho alibi smazáním „keše“ jeho prohlížeče. Správní orgán I. stupně vydal dne 9.8.2011 rozhodnutí sp. zn. SIN 6/2011, kterým odmítl žádost žalobce s odkazem na § 11 odst. 6 InfZ s odůvodněním, že dozorový spis je vnitřní pracovní pomůckou státního zastupitelství a obsahuje toliko kopie a opisy příslušného trestního spisu, přičemž žalobci jako obviněnému v trestním řízení svědčí zákonné právo nahlížet do spisů dle § 65 tr.ř., nikoli však do spisu dozorového, jehož vedení je upraveno kancelářským řádem státního zastupitelství (pokynem obecné povahy Nejvyššího státního zástupce č. 7/2004). Požadavek na poskytnutí informací v souvislosti s trestním stíháním policistů označil správní orgán I. stupně za účelový, neboť již dopisem ze dne 29.11.2010 sdělila státní zástupkyně žalobci, že veškerá jeho podání týkající se této věci, včetně protokolu o trestním oznámení ze dne 10.11.2010 byla vyhodnocena jako námitky proti způsobu dokazování v předmětné trestní věci, byla zařazena do vyšetřovacího spisu a žalobce tak má možnost se s těmito listinami seznámit realizací svého práva nahlížet do spisu dle § 65 tr.ř. Žalobci tedy již požadované informace poskytnuty byly. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo žalobci doručeno dne 15.8.2011. Dne 31.8.2011 bylo správnímu orgánu I. stupně doručeno odvolání žalobce, v němž tento namítal, že obsahuje-li dozorový spis toliko kopie rozhodnutí příslušného trestního spisu, není důvod mu takový spis nezpřístupnit. Rozhodnutí označil za neodůvodněné, neboť správní orgán I. stupně nekonkretizoval, jak by došlo k ohrožení práv třetích osob ve smyslu § 11 odst. 6 InfZ, na jehož základě bylo poskytnutí informací odepřeno. Výsledky šetření inspekce Policie ČR byly dle vyjádření inspekce zaslány správnímu orgánu I. stupně, proto se jich žalobce logicky domáhá, přičemž tak chce rovněž ověřit, zda se státní zástupkyně věnuje trestnímu stíhání policistů, nebo zda jejich trestnou činnost kryje, což by vedlo k dalším možným krokům ze strany žalobce. Správní orgán I. stupně předložil žalovanému spis k rozhodnutí o odvolání dne 9.9.2011. Žalovaný vydal žalobou napadené rozhodnutí č.j. SIN 202/2011 dne 20.9.2011, jímž odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil. V odůvodnění se žalovaný ztotožnil se závěry správního orgánu I. stupně a konstatoval, že neshledal v jeho postupu žádné pochybení. Rozhodnutí bylo žalovanému doručeno dne 23.9.2011.

Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Mezi účastníky není sporu o tom, že státní zastupitelství je ve vztahu k poskytování informací v oblasti veřejné správy povinným subjektem ve smyslu § 2 odst. 1 InfZ.

Podle § 11 odst. 4 písm. a) InfZ povinné subjekty dále neposkytnou informace o probíhajícím trestním řízení.

Podle § 11 odst. 6 InfZ povinný subjekt neposkytne informaci o činnosti orgánů činných v trestním řízení, včetně informací ze spisů, a to i spisů, v nichž nebylo zahájeno trestní řízení, dokumentů, materiálů a zpráv o postupu při prověřování oznámení, které vznikly činností těchto orgánů při ochraně bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku, předcházení trestné činnosti a při plnění úkolů podle trestního řádu, pokud by se tím ohrozila práva třetích osob anebo schopnost orgánů činných v trestním řízení předcházet trestné činnosti, vyhledávat nebo odhalovat trestnou činnost nebo stíhat trestné činy nebo zajišťovat bezpečnost České republiky. Ustanovení jiných zákonů o poskytování informací tím nejsou dotčena.

Podle § 16 odst. 1 InfZ lze proti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti podat odvolání.

Podle § 16 odst. 2 InfZ povinný subjekt předloží odvolání spolu se spisovým materiálem nadřízenému orgánu ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení odvolání.

Podle § 16 odst. 3 InfZ nadřízený orgán rozhodne o odvolání do 15 dnů ode dne předložení odvolání povinným subjektem. Lhůta pro rozhodnutí o rozkladu je 15 pracovních dnů ode dne doručení rozkladu povinnému subjektu. Lhůtu nelze prodloužit.

Námítku nedodržení zákonné lhůty pro rozhodnutí odvolacího orgánu hodnotí soud jako nedůvodnou. Jelikož bylo odvolání žalobce doručeno správnímu orgánu I. stupně dne 31.8.2011, bylo jeho povinností dle § 16 odst. 2 InfZ předložit odvolání spolu se spisovým materiálem nadřízenému orgánu ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení, tj. do 15.9.2011. Správní orgán I. stupně předložil žalovanému odvolání se spisem dne 9.9.2011, tj. v zákonné lhůtě. Žalovaný pak byl povinen dle § 16 odst. 3 InfZ rozhodnout o odvolání do 15 dnů ode dne předložení odvolání, tj. do 26.9.2011. Žalovaný rozhodl dne 20.9.2011, tj. v zákonné lhůtě, v níž své rozhodnutí žalobci i doručil (23.9.2011).

V rozsudku ze dne 4.10.2011, č.j. 2 As 93/2011-79 formuloval Nejvyšší správní soud následující závěr: „*Podrobnosti vedení dozorového spisu upravuje pokyn obecné povahy nejvyššího státního zástupce ze dne 25. 10. 2004, č. 7/2004, jímž se vydává kancelářský řád státního zastupitelství, v platném znění (dále též „kancelářský řád státního zastupitelství“). Dozorový spis slouží k dokumentaci dozoru nad trestním stíháním a účasti státního zástupce v prvním stupni trestního řízení, poskytuje přehled o průběhu trestního stíhání od nápadu věci až po její skončení. Dozorový spis obsahuje kromě rozhodnutí a opatření státního zástupce a dalších písemností dokumentujících výkon jeho dozoru, též stejnopisy nebo kopie protokolů o výsledku obviněného a nejdůležitějších svědků, klíčových znaleckých posudků, protokolů o hlavním líčení (jsou-li v řízení před soudem vyhotovovány) a soudních rozhodnutí (viz ustanovení § 140 odst. 1 a 2 kancelářského řádu státního zastupitelství). Dozorový spis se vede paralelně s trestním spisem, nicméně, jak bylo zmíněno již výše, nevztahuje se na něj režim nahlížení do spisu ve smyslu ustanovení § 65 trestního řádu. Jak potvrzují i komentáře k trestnímu řádu,*

pod „spisy“ ve smyslu ustanovení § 65 trestního řádu nelze podřazovat tzv. dozorové spisy státního zástupce a proto se na ně nevztahuje právo nahlížet do spisů (viz Šámal, P. a kol. Trestní řád. Komentář. I. Díl. 6. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2008, s. 442).“ S obdobnou argumentací vyloučil dozorový spis z možnosti nahlížení do spisů v režimu § 65 tr.ř. Ústavní soud v usnesení sp. zn. I. ÚS 54/05, na něž ostatně oba účastníci řízení shodně odkazovali.

Dále však Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku č.j. 2 As 93/2011-79 podrobil poskytování informací z dozorového spisu státního zástupce režimu InfZ: „*Ustanovení § 11 odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím dokládá, že zákonodárce předpokládá rozhodování povinných subjektů též o žádostech požadujících poskytnutí informací ze spisů týkajících se trestního řízení; nejedná-li se ovšem o výluku ve smyslu § 65 trestního řádu. Jak bylo rozvedeno výše, v případě poskytování informací z dozorového spisu státního zástupce nelze tuto výluku uplatnit. Žádost o informace z dozorového spisu je tak nutné vyřídit v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím, s tím, že povinný subjekt musí zvážit, zda a v jakém rozsahu se uplatní příslušná zákonná omezení práva na poskytnutí informace. Soudu pak přísluší posouzení zákonnosti uplatnění tohoto omezení.*“

Z uvedených judikatorních závěrů, od nichž nemá krajský soud důvod se odchýlovat, tudíž jednoznačně vyplývá, že do dozorového spisu státního zástupce nelze nahlížet dle § 65 tr.ř., zásadně však lze od státního zastupitelství jako povinného subjektu dle InfZ požadovat poskytnutí informací z dozorového spisu, přičemž povinný subjekt je povinen vždy pečlivě zvážit, zda poskytnutí konkrétní informace není limitováno některým ze zákonných omezení (např. § 7, § 8a, § 9, § 10 a § 11 InfZ).

Aplikace shora uvedené premisy ovšem předpokládá jasné vymezení požadované informace, která je v § 3 odst. 3 InfZ legálně definována jako jakýkoli obsah zaznamenaný na jakémkoli nosiči.

Žalobce však ve své žádosti ze dne 28.9.2011 nežádal poskytnutí konkrétní informace z předmětného dozorového spisu, nýbrž se na základě InfZ dožadoval možnosti do tohoto spisu nahlížet, tj. získání možnosti si očekávané informace sám studiem předmětného spisu opatřit. Taková žádost však podmínkám, za nichž InfZ upravuje právo svobodného přístupu k informacím, neodpovídá. Na tomto závěru ničeho nemění skutečnost, že povinný subjekt může dle okolností případu poskytnout informaci právě nahlédnutím do konkrétního spisu, na což výslovně pamatoval § 14 odst. 3 písm. c) InfZ ve znění účinném do 31.12.2005 (před novelou provedenou zákonem č. 61/2006 Sb.).

Vyvstává proto otázka, zda v případě, kdy se žadatel v režimu InfZ domáhá „nahlížení do spisu“ a nikoli „poskytnutí konkrétní informace ze spisu“, je povinný subjekt bez dalšího oprávněn takovou žádost odmítnout. Krajský soud proto podrobil interpretaci § 14 InfZ upravující postup při vyřizování písemných žádostí o informace a dospěl k závěru, že je-li z obsahu podané žádosti zřejmé, že se žadatel domáhá poskytnutí informace dle InfZ (§ 14 odst. 2 InfZ), avšak není zřejmé, jaká konkrétní informace je požadována, nebo je žádost formulována příliš obecně [viz doslova § 14 odst. 5 písm. b) InfZ], je povinný subjekt nejprve povinen žadatele do 7 dnů ode dne

podání žádosti vyzvat, aby svou žádost upřesnil, a teprve poté má možnost neurčitou žádost odmítnout.

Tak se však v posuzované věci nestalo. Správní orgán I. stupně odmítl bez dalšího umožnit nahlížet žalobci do předmětného dozorového spisu s odůvodněním, že takový postup není možný dle § 65 tr.ř., dále uvedl, že dozorový spis obsahuje *toliko* kopie rozhodnutí, která jsou součástí vyšetřovacího spisu, a pokud jde o režim InfZ, pak je možné odepřít poskytnutí informací dle § 11 odst. 6 InfZ. Toto odůvodnění, s nímž se žalovaný ztotožnil, však soud, s výjimkou správného zdůvodnění nemožnosti nahlížet do dozorového spisu dle § 65 tr.ř., shledal neurčitým a vnitřně rozporným.

Neurčitost, a tudíž nepřezkoumatelnost odůvodnění rozhodnutí správního orgánu spatřuje soud v absenci konkretizace rizika, které by poskytnutím požadované informace vzniklo, kdy v § 11 odst. 6 InfZ je uvedeno více možných ohrožení chráněných zájmů alternativně (ohrožení práv třetích osob, resp. schopnost orgánů činných v trestním řízení odhalovat trestnou činnost, resp. zajišťovat bezpečnost České republiky), a alespoň základní vymezení předmětného ohrožení. Rozpornost tohoto odůvodnění pak soud shledává v tvrzení správního orgánu I. stupně o tom, že v dozorovém spise jsou *toliko* kopie listin z vyšetřovacího spisu na straně jedné, tj. listin, jejichž obsah již žalobce zná, a tvrzení o existenci zákonné výluky dle § 11 odst. 6 InfZ na straně druhé. Tuto nelogičnost žalobce v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně namítal, žalovaný se však s odvolací námitkou žalobce nevypořádal.

Ve vztahu k dalším požadovaným informacím, tj. požadavku žalobce seznámit se s výsledky šetření inspekce Policie ČR sp. zn. IN-K-1540-3/2010 a sdělení čísla řízení, pod kterým státní zástupce prošetřuje podezření na zneužití pravomoci úřední osoby ze strany policistů, shledává soud odůvodnění správního orgánu I. stupně i žalovaného rovněž nepřezkoumatelné. Správní orgán I. stupně totiž sice žalobci sdělil, že jeho podání byla obsahově posouzena jako námitky proti způsobu dokazování v probíhajícím trestním řízení a byla zařazena do vyšetřovacího spisu, avšak z tohoto sdělení nevyplývá, zda současně došlo k předání žalobcem podaného trestního oznámení na policisty inspekci Policie ČR, zda je správnímu orgánu I. stupně znám výsledek případného šetření této inspekce (žalobce výslovně uvádí, že byl zmíněnou inspekcí odkázán právě na státní zastupitelství) a zda tedy v uvedené věci probíhá nějaké řízení a pod jakou spisovou značkou.

Krajský soud uzavírá, že napadené rozhodnutí žalovaného je dle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Soud nemohl postupovat dle § 16 odst. 4 InfZ a při zrušení rozhodnutí nařídil povinnému subjektu požadované informace poskytnout, neboť konkrétní důvody pro aplikaci výluky dle § 11 odst. 6 InfZ, tj. pro odepření poskytnutí informací, nebyly správním orgánem vyloženy. Proto soud napadené rozhodnutí bez jednání dle § 78 odst. 1 s.ř.s. pro vady řízení zrušil a vrátil dle § 78 odst. 4 s.ř.s. věc žalovanému k dalšímu řízení.

Právními názory vyslovenými v tomto rozsudku jsou správní orgány v dalším řízení vázány (§ 78 odst. 5 s.ř.s.). Budou tak nejprve povinny vyzvat žalobce,

aby upřesnil, poskytnutí jakých konkrétních informací z dozorového spisu se domáhá, a následně posoudit, zda na požadovanou informaci není nutné použít omezení plynoucí z InfZ. Jelikož dozorový spis obsahuje množství různých informací, lze předpokládat, že informace z dozorového spisu budou podléhat různým omezením dle InfZ, popř. více omezením zároveň. V případě, že správní orgány odmítnou konkrétní informaci poskytnout, je nezbytné, aby jejich úvahy přezkoumatelným způsobem našly odraz v odůvodnění rozhodnutí. Ve vztahu k požadavkům na informace ohledně prověřování trestního oznámení žalobce vůči policistům je nezbytné, aby správní orgány žalobci odpověděly jednoznačně.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť procesně úspěšnému žalobci dle obsahu spisu v řízení žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

V Ostravě dne 6. března 2014

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu